

KURJER WARSZAWSKI.

D. 1. Sierpnia. — Rok 1844.
Czwartek.

№ 203.

Jutro, N. MARJA Anielska.

Jutro w święto N. MARJI Anielskiej, odbywać się będą uroczyste Nabożeństwa z Od-
pastem w Kościołach XX. Bernardynów na Kra-
Prze, tudzież XX. Kapucynów i w Czerniakowie.

Ogłoszono Postanowienie Rady Administracji Kró-
stwa Polskiego: „W wykonaniu przepisów Ukazu Naj-
wyższego z dnia 5 (17) Lipca r. b., względem ukró-
cenia wyrobu i nadmiernego używania wódki. Rada
Admin. na przedstawienie Komisji Rząd. Spraw W. i
D., tudzież Przych. i Skarbu postanawia: Art. 1. Ko-
mitety Obywatelskie, powołane art. 11 Ukazu Najwyż-
szego, wyżej z daty wyrażonego, do Kontrolowania
wyrobu wódki w gorzelniach do nadzierania, zacho-
wania ceny sprzedanej i przepisanego stopnia tęgosci
wódek w karczmach i szynkach, naręście czuwania nad
zniesieniem karczem i szynków przez prawo nieupowa-
żnionych, zaprowadzone być mają w każdym powiecie
i składać się będą z właścicieli i posiadaczy gorzelni,
a w braku tych i z innych Właścicieli dóbr ziemskich.
Art. 2. Liczba Członków składać mających Komitet
Powiatowy, zależeć będzie od liczby Oddziałów na in-
skie Powiaty, względem na liczbę istniejących gorzel-
ni czynnych podzielić zajdzie potrzeba, mając na wzglę-
dzie, aby w jednym Oddziale nie było więcej nad 10
do 15 gorzelni czynnych. Art. 3. Gubernator Cywil.
po porozumieniu się wprost lub za pośrednictwem Na-
czelników Powiatowych z znakomitszymi Właścicielami
dóbr w których gorzelnie istnieją względem osób,
które nie zechcą się usuwać od tej posługi obywatel-
skiej, lecz podjął się wypędzić one z gorliwości,
przedstawi Komisji Rz. Przych. i Skarbu listę właścicieli
i Posiadaczy gorzelni w Gubernji i wymieni któ-
rych z nich na kandydatów do takowego urzędowania,
z nadzieją skutku poleca. Art. 4. Z takowej listy Ko-
misja Rz. P. i Skarbu wezwie do urzędowania wybra-
nych przez siebie i zatwierdzonych przez Radę Admin.
Obywateli, rachując po 3 h od każdego Oddziału Po-
wiatowego, i wezwania takowe dla doręczenia wybra-
nym. Gubernatorowi Cywil. odeśle; wyznaczy oraz po
jednym Obywatelu na każdy Oddział Powiatowy, któ-
ryby jako zastępca w braku Członka mógł być do czyn-
ności powołany. Art. 5. Mianowani Członkowie do
Komitetu Powiatowego zbiorą się w mieście Powiat.
wem pod przewodnictwem najstarszego wiekiem i o-
becności Naczelnika Powiatu wykonają przysięgę na
rotę zbliżoną do tej, jaka dla Członków Dyrekcji
Szczegółowych Towarzystwa Kredyt. Ziemi; w § 4m
Postanowienia Namiestnika Króla z dnia 14go Marca
1826 r. przepisana została. Art. 6. Członkowie zebra-
ni po podzieleniu Powiatu na Oddziały odpowiednio

zasadzie w art. 2 w przytoczonej, wybiorą losem Od-
działy, w których przez rok urzędować mają. Podo-
bne losowania co rok miejsce mieć będą. Członek mie-
szkańcy w Oddziale lub posiadający tamże Gorzelnię,
urzędować w nim nie może. Członkowie losem do Od-
działu przeznaczeni, ułożą między sobą kolej miesie-
cy tak, aby każdy przez jeden miesiąc w kwartale
był czynnym. Zastępstwo jednakże jednego Członka
przez drugiego nie jest wzbronione. Art. 7. Urzędo-
wanie Członków Komitetu trwać ma lat 2. (D. c. n.)

Komitet wsparcia Nadwiślan. Składki zebra-
ne po dzień 31 z m. a do Kassy Komitetu już wnie-
sione, wynoszą zł. 22,079 gr. 29. Z d. 30 na 31
w 31h domach gdzie przytułek dla Nadwiślan u-
rządzony został, nocowało osób 602. Rozdano
wczoraj obiady osobom 1991. Podług raportu
z Okręgu Komitetu na Pradze, okazuje się iż
przez ciąg dni powodzi, rozdawano tamże co-
dziennie pożywienie w przecięciu osobom 600.
Nadto rozdano żywność 160 osobom przyby-
łym z Brudna, Targówka, Łasa, Grochowa,
Marcelina, Białołęki, Świdrów i dalszych. —
Składki dla Nadwiślan, złożone w Redakcji Ku-
rjera, po dzień 31 z. m. wynoszą w ogóle złp 2,626
gr. 3. Wczoraj złożono w tejże Redakcji: od B.
zł. 10; od A. zł. 5; od X. Z. zł. 20; od A. M. zł. 2;
od W. L. zł. 20; od J. L. zł. 40; Bezimennie zł. 5;
od M. Z. zł. 20; od F. J. zł. 2; od Urzędnika z Po-
znania zł. 6 gr. 20; od M. J. zł. 6 gr. 20; od D. K.
zł. 5; od J. A. zł. 2; od A. S. zł. 2; od R. B. zł. 6
gr. 20; od L. G. zł. 5; od A. J. zł. 2; od J. K. zł. 1;
od K. i H. R. zł. 35; Bezimennie zł. 1; M. Z. zł.
20; A. S. zł. 10; od B. J. na intencję zmarłej El-
żbiety J. zł. 50, i od tegoż dla Starców z Góry
Kalwarji tyleż; A. S. dla Sikierek zł. 10. —
(Ar. n.) Owegdzi wyjechałem z Warszawy w oko-
licy Wilanowa, i usłyszałem o sadziwiącym przy-
kładzie całego politowania nad mieszkańcami w o-
kolicach wsi Obór i Bielawy wodą zalanemi, sądząc
że nie obrażę skromności Wielkiego Dobroczyn-
cy, gdy te słów kilka piśmem publicznem ogłoszę. W.
Plansch (Planche) Dyrektor Papierni B. P. we wsi
J. ziorniej, nie będąc Panem żadnej własności, żadnym
wielkim kapitalistą, jedynie powodowany miłością

chrześcijańską, od chwili największego zalewu wsi i Kolonii *Nadwiślańskich* w Parafii *Słomczyńskiej*, *Powsińskiej*, codziennie za kilkaset złotych zakupiwszy chleb, mięso, wódkę tak w *Warszawie*, iako i w pobliskiej okolicy i wozami na miejsce swego zamieszkania sprowadziwszy, sam osobście nie zrażając się żadnym niebezpieczeństwem łodzią pływając po całym powiśle, ludziom bez różnicy wyznania siedzącym na dachach domów porujnowanych i chwiejących się, żywność podać, czyli starającym i przestraszonym ludziom niesłychaną klęską od wzburzonego żywiołu zadaną, zasilek przynosi i ich lament ukłania. Ofiara takowa z czułości serca a nie z żadnego interesu materialnego chętnie i skwapliwie czyniona, tak przed *BOGIEM* zarabia na Niebieską zapłatę dla jego duszy, tak godna naśladowania od wszystkich, którym *BÓG* udzielił nad innych więcej, których opatrzył zamożnością i dostatkiem. Oby *BÓG* ten *PAN* wieczny Ziemi i Nieba, któremu są wszystkie żywioły posłuszne, który z niedoścignętych swych wyroków i z nieograniczonej swojej potęgi działał i działa wielkie dzieła na świecie, swoją ręką tego czulego i współczującego Meja wspierał, aby swoim błogosławieństwem Jego serce litością się napełnił. Słowem: oby tak piękny i na uwielbienie powszechne zasługujący czyja Religiji i ludzkości, skutecznie przemówił do wszystkich Panów i Bogaczów w złanym potoku nieszczęścia na kraj nasz i odświeżył w pamięci naszej ów głos Ewangeliczny: *Ze sami tylko miłosierni w czasie sądu miłosierdzia dostąpią*. To gdy nastąpi, wstrzymaj się lejące żzy w wielu oczach zatopionych rolników, i po stracie wszystkiego, ta jeszcze pozostanie dla nich pocieszająca nadzieja, że z otwartej paszery głodu wyrwani będą. *X. K. D. M. W.*

Dalszy ciąg Konwencji Kartelowej. Art. 19. Wszelki samowolny czyn Władzy, dokonany przez Urzędnika cywil: lub wojskowego, jednego kraju, na posiadłościach kraju 2go, bez wyraźnego do tego upoważnienia właściwych urzędników cywil: lub wojsk: tego ostatniego Państwa, poczytany będzie za zwałcenie posiadłości i stosowne za to kary wymierzone zostaną. Jeżeli iako za zdanie wątpliwość, być względem samego czynu, pogwałcenia posiadłości, bądź też względem szczególnych okoliczności, onemuż towarzyszącemu, wyszacznaczone zostanie Komisja wspólna pod przewodnictwem Komisarza strony pokrzywdzonej. Za

Komisarzy statych do tego przeznaczeni zostają: ze strony Rosji, Komisarze specjalni, tak na granicy Cesarstwa, iako też i na granicy Królestwa Poln: ustanowieni do czuwania nad utrzymaniem stosunków dobrego sąsiedztwa; ze strony zaś Pruss, Radey prowincjonalni powiatowi, tych mianowicie powiatów, nad granicą których pogwałcenie posiadłości dopełnionem zostanie. Obustronne Rządy będą mogły w szczególnych przypadkach powierzać śledztwa tego rodzaju oddzielnym urzędnikom. Komisarze będą mieli prawo w szczególnych przypadkach przywołać Urzędnika sądowego, dla przesłuchania świadków i odebrania od nich przysięgi. Powołaniem Komisji będzie dokładne wyjaśnienie czynów, ażeby udowodnić, czyli pogwałcenie posiadłości istotnie dokonane zostało i kto się takowego dopuścił. Jeżeli co do tego Komisarze zgadzać się będą, akty procesu odesłane zostaną, celem wyrzeczenia kary, do właściwego sądu tego kraju, do którego obwiniony należy. O postanowionej karze, Władze kraju, którego posiadłości pogwałcone zostały niezwłocznie zawiadomione będą. (Dalszy c. nastąpi).

Dziśrano wysokość wody na Wiśle st: 17 c. 4.

Wiadomość dla Obywateli, Młynarzy i Piekarzy Warsz. — Na Solcu w spichrzu naprast *Kościola XX*. Trzynarzy, sprzedaje się częściami na korce, pszenica i żyto w pięknych ciekankach.

Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po Iszym akcie *Wan Bruka*, *J.P. Jasieński*; po ok.ńczeniu Tenze i *J.Pani Chobrzyńska*. Po *Indjanie* *J.Paona Damse* 2-kroć.

Anglja. — Według statystycznego obliczenia produkcja kawy w r. z. w rozmaitych częściach świata dochodziła 459 milionów funtów, z tych ledwo 59 milionów pochodzi z pracy robotników wolnych, a 400 milion: z pracy niewolników. — Połóg królowej codziennie jest spodziewany, mimo to codziennie odbywa przechadzki; Doktor *Lokot* nie opuszcza więcej zamku *Windsor*. — Z prowincyi dochodzą pomyślne wiadomości o spodziewanem żniwie.

Danja. — Następca tronu 21go z. m. wrócił do *Kopenhagi* z *Sakacji*.

Francja. — Izba Parów 20go z. m. uchwaliła prawa o założeniu kolei żelazowej z *Paryża* do granicy belgijskiej, i kanału z *Paryża* do *Renns*. Izba deputowan: przyjęła budżet podatków. Prace izb prawodawcz: ukończone są iakby ukonieczone; posiedzenia trwały 7 miesięcy, ogółem było 150 posiedzeń publicznych. — Poślóg wiadomości z *Barcelony*, *Xię Joinville* (Żużewil) 9go z.

m. przybył do *Algesiras*. — Wznawiać wieść, iż wielki Strażnik pieczęci *P. Martin du Nord* wystąpi z gabinetu, i że Prokurator ieneralny *P. Hebert*, będąc jego następcą. — Wice Admiral *Baudin* (Bodę) udał się z *Paryża* do *Tulonu*, gdzie jego obecność jest potrzebną, ponieważ Kontr Admiral *Turpin* nowo mianowany następcą *P. Leray* w dowództwie nad flotą na wschodzie, wkrótce odpłynie na miejsce swojego urzędowania. — Jeden z najznakomitszych mienisków w *Konstantynie*, *Englis Bej*, przyjął zupełnie obywatela i obior Francuzów. Jego Synowie wychowani są w religji katolickiej i pobierają nauki klasyczne. — Minister wojny otrzymał nową depeşe Marszałka *Bugeaud* (Biużo) datowaną z *Lolli Magrni* 6go z. m. Na granicy marokańskiej nie zostało nic nowego. Korpus Jenerała *Tempoure* (Tompson) wykonał znaczny napad przeciw pokoleniom *Uled Belagh*, i *Uled S. di Jshia* w Algierskiem. Pokolenia te atakowane o 16 mil drogi niej *Sebdu* stawiały opór żywy; 30 iedzców im zabito, zabrano zaś 100 jeńców, 20,000 sztuk owiec, 600 bydła, 150 wielbłądów, oraz kilka koni i mulów. Według listów z *Oranu* Gubernator 10go z. m. znajdował się z 2ej strony *Uszdy*. Z *Dzemmeh Gasouty* przysłano mu dalsze zapasy, zostawione pod strażą kraiowców, którzy wiernie wywiązali się ze swojej powinności. Pokolenia w prowincji *Oranu* zachowują się jeszcze spokojne, chociaż są poduszane przez Aientów *Abd-kad-ra*. 500 iardy z kraiowców pod dowództwem Maiora *Walsin*, otrzymało rozkaz udać się do granicy, gdzie iada bardzo jest potrzebą; z niecierpliwością oczekiwano 2ch pułków iardy posiłków z *Tulonu*. — Zapewniam, iż Król Francji ma 19 milionów fr. długów, które wydał na rozmaite budowlę. — Policja w *Lugdunie* zabrała kilka sztuk utraconych nowego gatunku strzelb; około 8 osób obwinionych o spisek areztowano. — Listy z *Oranu* z dnia 14go z. m. zapewniają, iż Marszałek *Biużo* zgromadził wszystkie swoje siły, aby zwolewać napaść na obóz marokański; atak ten miał być wykonany 7go z. m. w nocy i po wszechnem było mniemanie, iż tylko mocą oręża niesnaski marokańskie będą mogły być rozstrzy-

gnięte. — Konsul francji w *Tangerze*, 8go z. m. otrzymał pismo od Ministra *Sultana Abd-rahmana* użalające się, iż Jenerałowie francji naruszili ziemię marokańską; postępowanie dowódców marokańskich jest chwalebne, a wymaganiem jest aby rząd francji zgnił swoich Jenerałów. O kilka dni wprzód nim Minister odesłał to pismo, popadł teozę w niełaskę i siedząc na osła twarzą do ogonu, tak był oprowadzany przez ulice *Maroka*, co u Muzułmanów za najgorszą uchodzi ziewagę. Następnie za odzyskaniem łaski, Minister nadsłał wspomniany list do Konsula. Następnego 9go z. m. tenże otrzymał 2gi list od innego Ministra zapewniający, iż Sultan *Maroka* na wiadomość że własni jego dowódcy naruszili posiadłości francji wyrwał sobie włosy z brody i poprzysiągł jak najsurowiej ich ukarać; na jego rozkaz miało odwołać syna i dać dymisję 2om *Kalifom*. Minister prosi Konsula, aby starał się utrzymać przy mierze i przyrzeka Francji wszelkie zadowyszczenie. Z drugiej strony zapewniają, iż Rząd angielski kazał Jenerałowi *Wilson* Gubernatorowi w *Gibraltarze* dąć poznać Cesarzowi *Marokańskiemu*, że Anglja zupełnie go opuści, jeśli nie we wszystkim zadowyszczy czyni żądaniom Francji. Wiadomo iż Gubernator ten wkrótkim czasie 4-króć odwiedzał miasta marokańskie, ale *P. Peel* (Pil) oświadczył w Parlamencie, iż Rząd nie opowiadał go do tych podróży. — Na kolei żelaznej wersalskiej na lewym brzegu 21go z. m. wieczorem zaszło znowu nieszczęście. Z szeregiem wagonów odeszłym do *Wersalu* o w pół do 9tej, zostało niezadługo 2gi szereg próżnych wagonów przeznaczonych do powrotu z *Wersalu*; 2gi ten szereg iechał tak prędko, iż uderzył o pierwszy, przyczem 5cia ludzi zostało ranionych; między niemi 2ch Inżynierów, Kłodoktor i podpalacz z Dyrekcyj. — Flota *Xcin Żugwil* zgromadzoną jest w *Algesyras*; idzie się iż to nastąpiło w skutek umowy z Rządem angielskim; aby zapobiedz spotkaniu się obu flot i wzajemnie zawisnąć między niemi, angielska zostanie w *Gibraltarze*, francuz w *Algesyras* i tylko w ostatecznym przypadku odpłyną do *Maroka*. — Xcie *Nemours* (Nemur) przed udaniem się do *Metz* wyjechał do *St. Omer*. — Hrabia *Montalivet* ma być mianowany Ministrem

spraw wew. — Teraz zmarły X. *Forbin Janson* Biskup w *Nansy*, miał zapisać swój majątek 3ch milionów fr. Xciu *Bordo*. — P. *Guzot* (*Gizo*) oświadczył *Parłowi Nikaragui*, że gabinet naradzi się czy ma obiarować *Nikaragui* żądaną opiekę przeciw blokadzie angielskiej.

Hollandja. — Król nieco zasłabł, dla tego wrócił z *Luxemburga* do *Hagi*.

Niemcy. — Gazeta Rządowa *Pruska* ogłosiła następującą wiadomość wydaną przez Królewsko-Pruskie Ministerjum Stanu, dnia 26 z. m.: „NN. Państwo dzisiaj rano o godz. 8ej w podróż do *Erdmanskendorf* (w *Sakzku*) a następnie do wód *Ischl* udać się chcieli. Poiszd zajechał był na dziedziniec zamkowy a nasamprzód N. Pani, odebrawszy wprzód petycję od oczekującej nań kuby, miejsce swe zajęła; po niej postąpił N. Pan; w chwili kiedy J. K. M. siadał i lokaj schylił się aby drzwi u poiażdzu zamknąć, człowiek jeden z tłumu wystąpił i zbliżywszy się do poiażdzu strzelił z dubeltówki 2ma raptem po sobie następującemi strzałami do poiażdzu, który w tejże chwili odjechał. Jeszcze na dziedzińcu zamkowym N. Pan zatrzymać się kazał, pokazał tłoczącemu się w wielkiew oczekiwaniu ludowi przez uchylenie płaszcza, że został nietkniętym, podziękował za objawiający się udział i rozkazał iebym dalej pojechał; poczem na *Frankfurt*skiej kolei żelaznej w dalszą puścił się podróż. Dopiero na dziedzińcu kolei znaleziono po dokładnem obejrzeniu poiażdzu, że istotnie obie kule do poiażdzu wpadły; trzeba to więc poczytać za szczególną łaskę Opatroności, że Dostojni Podróżni żadnego uszkodzenia nie ponieśli. Złoczyńcę zdybano na gorącym uczynku i z tródmąściami tylko ochroniono go od wściekłości ludu; oddano go pod straż i odprawiono do więzienia kryminalnego. Tam oświadczył, że jest byłym Burmistrzem *Tschech* i poznał go za tegoż. Ma on lat 56, był dawniej Kupcem, potem przez lat kilka Burmistrzem w *Storkow* w *Marchji Elektoralskiej*, a w r. 1841, po hardzo nagannem urzędowaniu wziął dymisję. Odtąd przebywał po większej części w *Berlinie* i starał się u władzy o posadę służbową, której jednak nie mogąc żadnego sobie rościć prawa, nie uzyskał; i od N. Pana na podobne podanie odmowną w roku zeszłym odebrał odpowiedź. Znało go isko cało-

wieka nader popędliwego i namiętaego. Podesząc pierwszej policyjnej indagacji przyznał się do zbrodni bezwarunkowo, a za powód do niej podał zamiar pomśzczenia się za niesprawiedliwe odrzucenie prośb jego o umieszczenie; równocześnie zapewniał wyraźnie, że zbrodnie te z własnego natchnienia popełnił i nikomu zamiaru swego nie objawił. Sledztwo kryminalne natychmiast wyprowadzono. Dopełniamy smutnej powinności i podaję tym sposobem do wiadomości publicznej bliższe okoliczności niesłychanej dotąd w dziejach Pruskiej zbrodni; przepełni ta wiadomość wszystkich wierznych poddanych N. Pana i Króla najwyższą boleścią, ale wznieście też ich serca do dziękczynienia Opatroności BOSKIEJ, która tak łaskawie niebezpieczeństwo od uwielbianej pary Królewskiej odwróciła i ojczyznę od niepowetowanej straty zasłoniła.”

Rozmaitości. — W *Paryżu* Damy modne sadzą się teraz na bogate książki do Nabożeństwa. U jednej z takich książek fermuar wysadzany drogiemi kamieniami kosztował 5,000 zł. — Najnowsze meble w *Paryżu* fornuirują się drzewem różanym i obkładają medaljonami z porcelany misternie mallowanej, w posłaczano brązowych ramach osadzonej. — Przed sądem w *Esslingen* stawioną jest wdo na po Jubilerze oskarżona o otrucie męża.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Ustinow Kamerjun Dw: J. C. K. M. z Neapolu Kurjerem; Łaszczyński Jakób Refer: Stanu. Cyw: Maz: Gubi: z Objazdu Gubernji; Bysiński Fr: Radca Stanu z Łowicza; Mikorska Jul: Hr: z Czarnocina; Osman Georg Kupiec z Malagii; Sliwiński Jan Dw: z Kaszowy; Freunkiel Józ: Oby: z Korytkowa; Skarżyński Ign: Dzi:

Dzisiaj rano ciepła stopni 10. Wczoraj w połud. 11.

TEATR ROZMAITO: Jutro, 10ty raz *Dawne miłostki*. 5ty raz *Birbantdach Robert*.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Trębac: naprzeciw domu W. Steinkellera, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni przy ul: Krak: Przedm:, wprost ul: Trębackiej, Panny *Ensmann* grać i śpiewać będą.

Dzisiaj w Kawiarni w Gmachu Teatralnym od ulicy Wierzbowej, Panny *Nowakowskie* grać będą.

Dzisiaj w domu pod Nr 366 przy rogu ul: Krak: Przedm: i Marjensztadt, na 1m piętrze, w nowo otworzonej Kawiarni, JP. *Modliński* z kompanją grać będzie.

Dzisiaj w nowo otworzonej Kawiarni w domu W. Doktora Malca, przy rogu ulicy Krakow: Przedm: i Beduars:, WINTET *Wolfa* grać będzie.